

LAUSUNTO
27.6.2024

LAUSUNTO MAANTIEVERKON NOPEUSRAJOITUSOHJEEN PÄIVITTÄMISESTÄ

Asia: VÄYLÄ/4030/07.02.03/2024 Maantieverkon nopeusrajoitusohjeen päivittäminen, lausuntopyyntö kriteerien vaikutuksista

Lausunnon antaja: Finnish Lapland Tourist Board ry / Lapin Matkailuelinkeinon Liitto (LME)

Tausta

Väylävirastossa on käynnissä maanteiden nopeusrajoitusohjeen päivitys. Työn tavoitteena on, että nopeusrajoitusjärjestelmä on kokonaisuutena johdonmukainen ja linjassa nykyisten liikenne- ja ympäristöolosuhteiden kanssa. Ohjetyössä on keskitytty liikenneturvallisuusstrategian toimeksiannon mukaisesti 100 km/h nopeusrajoituksen kriteerien määrittelyyn, koska sillä nopeudella on valtakunnallisesti suuri vaikutus sekä liikenneturvallisuuteen että saavutettavuuteen.

Ohjeessa esitettyjen kriteerien perusteella valtakunnallisesti nopeusrajoitus laskisi 100 km/h:sta 80 km/h:aan noin 1800 kilometrillä. Tämä on 4,5 % siitä tiverkosta, joka ei ole yleisrajoituksen piirissä. Muutokset jakautuvat maantieteellisesti ympäri Suomea, mutta kohdistuvat kilometrimäärällisesti eniten Lappiin, Pohjois-Pohjanmaalle ja Etelä-Pohjanmaalle.

Lapin Matkailuelinkeinon liiton kanta nopeusrajoitusohjeen päivittämiseen

Lapin matkailuelinkeinon liitto ei pidä nopeusrajoitusten laskemista perusteltuna Lapin alueella. Vähäiset liikennemäärät, pienet vaikutukset liikenneturvallisuuteen, matka-aikojen huomattava pidentyminen, merkityksettömät päästövähennykset ja matkailukohteiden saavutettavuuden merkitys aluetaloudessa puhuvat kaikki muutosehdotusta vastaan. Pidämme tärkeänä, että nopeusrajoitukset säilytetään ennallaan ja turvallisuudesta huolehditaan kohdistamalla resursseja teiden kunnossapitoon ja korjauksiin.

Vaikutukset matkailuelinkeinon toimintaan

Suunnitellut nopeusrajoitusten muutokset pidentäisivät merkittävästi matka-aikoja, mikä haittaa sekä asukkaiden, että matkailijoiden liikkumista. Esimerkiksi matka Rovaniemeltä Kittilään, noin 150 km, piteneisi esitetyillä nopeusrajoitusten muutoksilla noin 20 minuuttia. Tämä on merkittävä lisäys matka-aikaan ja vaikuttaa negatiivisesti matkailuelinkeinon toimintaan. Lapin vähäliikenteisillä teillä ja pitkillä etäisyyksillä matkan piteneminen voivat myös aiheuttaa turhautumista ja lisätä onnettomuusriskiä ohitustilanteissa.

Henkilöauto on kotimaan matkailijoille ensisijainen kulkuväline Lapissa, koska etäisyydet ovat pitkiä ja julkisen liikenteen vaihtoehdot rajallisia. Sekä kansainvälisten, että kotimaisten matkailijoiden siirtyminen rautatieasemilta ja lentokentiltä matkakohteisiin tapahtuu myös maanteitse busseilla, taksikykydeillä ja vuokra-autoilla.

Nopeusrajoitusten laskeminen lisäisi matka-aikoja, joka heikentäisi alueen houkuttelevuutta matkailijoiden silmissä ja he saattaisivat valita toisen matkakohteen. Matkakohteen vetovoiman heikentymisellä voi olla merkittävä vaikutus aluetalouteen. Matkailualan vuotuinen suora liikevaihto on Lapissa 1,1 mrd eur/ vuosi ja työllistävyys n. 8.000-10.000 htv vuodessa. Matkailu tuo lisäksi merkittäviä välillisiä vaikutuksia muille toimialoille.

**Finnish Lapland Tourist Board ry/
Lapin Matkailuelinkeinon Liitto**

Valtatie 82 A 4
99100 Kittilä
www.lme.fi

Nopeusrajoitusten muuttamisen vaikutukset liikenneturvallisuuteen

Matkailun näkökulmasta turvallisuus ja myös liikenneturvallisuus on tärkeää. Nyt ehdotetut nopeusrajoitusten muuttamiset eivät kuitenkaan ole oikea tapa parantaa liikenneturvallisuutta. Lapin liitto on jo lausunnossaan tuonut esille, että Lapissa on vuosina 2018-2022 tapahtunut neljä kuolemaan johtanutta onnettomuutta, jotka kaikki ovat johtuneet muista syistä kuin ylinopeus. Lisäksi Lapissa tapahtui tilastotietojen mukaan vuonna 2023 vain 4% henkilövahinkoon johtaneista onnettomuuksista, mutta silti Väyläviraston muutosehdotuksen tiejaksoista noin 40% kohdistuisi Lappiin. Näiden tilastotietojen valossa Lapin matkailuelinkeinon liitto ei pidä nopeusrajoitusten laskemista näillä tieosuuksilla, joilla jo ennestään tapahtuu vain vähän onnettomuuksia, liikenneturvallisuuden näkökulmasta perusteltuna.

Nopeusrajoitusten laskeminen ei Lapin matkailuelinkeinon liiton näkemyksen mukaan ole tehokkain keino parantaa liikenneturvallisuutta Lapin maanteillä. Pienet liikennemäärät eivät tue tarvetta yleisille nopeusrajoituksen laskuille. Panostaminen teiden kunnossapitoon, päällystykseen ja talvikunnossapitoon on tehokkaampi tapa parantaa turvallisuutta. Hyväkuntoiset tiet vähentävät onnettomuusriskiä merkittävästi.

Lapin harvaan asutuilla alueilla ja pitkien välimatkojen vuoksi kävely ja pyöräily eivät ole merkittäviä liikkumismuotoja valtateillä, joten nopeusrajoitusten laskemisella ei ole merkittävää vaikutusta niiden turvallisuuteen.

Maanteiden nopeusrajoitukset ja valtakunnallisen liikennejärjestelmäsuunnitelman tavoitteet

Valtakunnallisen liikennejärjestelmäsuunnitelman tavoitteet korostavat sujuvan ja turvallisen liikenteen merkitystä sekä alueiden saavutettavuutta. Lapin liikennejärjestelmän kehittämissuunnitelmat painottavat matkailun ja elinkeinoelämän tukemista, mikä vaatii tehokkaita liikenneyhteyksiä. Nopeusrajoitusten laskeminen ei tue näitä tavoitteita, vaan pikemminkin heikentää saavutettavuutta ja sen myötä elinkeinoelämän toimintaedellytyksiä.

Lapin alueen pienet liikennemäärät tekevät nopeusrajoitusten laskemisen aiheuttamista päästövähennyksistä merkityksettömiä. Suuremman vaikutuksen ilmastoon saadaan parantamalla teiden kuntoa, mikä vähentää polttoaineenkulutusta ja päästöjä.

Kunnioitavasti,
Lapin Matkailuelinkeinon Liitto

Finnish Lapland Tourist Board ry (Lapin Matkailuelinkeinon Liitto ("LME")) on Lapin matkailuyrittäjien yhdistys, jonka tavoitteena on valvoa matkailualalla toimivien yrittäjien yleisiä ja yhteisiä etuja, edistää jäsentensä välistä yhteistoimintaa, parantaa alan yleisiä toimintaedellytyksiä ja nostaa matkailualan arvostusta. Matkailuala työllistää Lapissa n. 8.000-10.000 htv ja vuotuinen suora liikevaihto on 1,1 mrd euroa.

Finnish Lapland Tourist Board ry/

Lapin Matkailuelinkeinon Liitto

Valtatie 82 A 4

99100 Kittilä

www.lme.fi